

og blev kort Tid efter Hofmarskalk. Om den Rejse til Tyskland, han antages at have gjort i 1562, nævnes intet i Nekrologen. I Syvaarskrigen deltog han i „alle Tog“ og blev i Træfningen ved Alingsaas (Avgust 1566) skudt igennem „Kalfven“ (Læggen).

Udsigt over en Del af Brevstoffet i Jens Bircherods Dagbøger.

Ved Cand. mag. **Carl S. Christiansen.**

II. Breve til og fra biskop Jens Bircherod.

1683, 12 febr. Ludvig Pontoppidan takker sin svoger mag. Jens Bircherod for lån af hans Odenseindskrifter og beder ham om oplysninger til sit arbejde om adelsslægterne. Herlufmagle. [1683, febr.]

—, 28 apr. Lavritz Giefnings brev til (J. B.), hvori han anbefaler sin hustrus¹⁾ broder, Kield Søfrensen, til ham. Balsløw præstegård. [1683, apr.]

—, 12 sept. Madtz Pedersen Rostochs brev til dr. (J. B.) hvorved han anbefaler tvende unge mennesker til ham, der som alumni gymnasii har tet sig vel. Othense. [1683, sept.]

—, 28 sept. Borgmester Willum Jenssen sender sin svoger (J. B.) 20 rdl. og beder ham gennem Jacob Bircherod besørge dem til direktøren for „Qvæsthuset“, Hans Stampe, og skaffe en kvittering. Othense. [1683, sept.]

—, 29 sept. Lavridtz Jensen Gievnings anbefalingsbrev til (J. B.) for sin kones broder Kield Søfrensen. Balsløw præstegård. [1683, okt.]

—, okt. Jens Bircherod beretter sin fætter, regensprovst (J. B.), om sit ophold ved universiteterne i Kiel, Wittenberg, Leipzig, Jena og Altdorf og nævner enkelte danske, som han har

¹⁾ Dorthæa Sørensdatter Thomsen.

truffet, samt antallet på studenterne ved de forskellige universiteter. Altdorf. [1683, dec.] Brudstykke i Høsts Chronos s. 80.

—, 1 nov. Mag. Peder Winslows brev til (J. B.), hvori han beder ham om at anbefale hans sønner til Christen Skeel, så at de kan blive indskrevne i universitetets bog, og lykønsker ham de præpositura. Othense. [1683, nov.]

[1684, jan.] Christian Schmers lykønskningskrivelse til (J. B.) i anledning af årsskiftet. Hafniæ sub exordium anni. Lat. [1684, jan.]

—, $\frac{31 \text{ jan.}}{10 \text{ febr.}}$ Valentin Lilienkrands lykønsker sin svoger (J. B.)

til hans provsteværdighed og beklager, at dennes „Scriptio de insignibus regis Daniæ“ ikke kommer frem, og at de fremmede skriver til den danske nations forsmædelse, som ikke tør svare igen, og fortæller om s. Sebaldus i Nürnberg, der skal være en kongesøn af Danmark. Venetien. [1684, marts.] Brudstykke i Høsts Chronos s. 82 f. og hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 229.

[—, marts.] Oberst Sten Andersen Billes anbefalingsskrivelse til (J. B.) for Christen Lauridsen Nyborg. Lat. [1684, marts.]

• —, 15 apr. Simon Pedersen Aarhus' brev til (J. B.), hvori han lover at tage sig af den ham anbefalede Snidker og lykønsker ham til hans professorat i hebraisk; forøvrigt skriver han om sine studier og klager over landets slette tilstand, da han af 31 tdr. byg kun får 7—8, og ønsker sig et præsteembede; sluttelig anbefales 2 fattige studenter, Søfren Colding og Frantz N., til Bircherod. Nykiøbing. [1684, apr.]

—, 19 juni. Peder Winslows brev til hans svoger (J. B.) hvori han anbefaler ham sin kones¹⁾ søstersønner, Henrich og Ludvig Hiort fra Skanby, sender ham en inscription over en kvinde på Hindsholm og spørger, om han ønsker afskrifter af dokumenter fra Dronning Margretes tid, fortæller om en nyopdaget runesten på Næraa kirkegård ved Korupgaard og forespørger om sine sønners udsigt til det Skelske stipendium. Othense. [1684, juni.]

¹⁾ Martha Nielsdatter Bruun.

—, 20 juli. Matthis Sass' brev til (J. B.), hvori han takker denne for hans velgerninger mod sin broder [Cort Sass] og anbefaler ham sine sønner Henning og Ludvig Lavridsøn. Scamby. [1684, aug.]

—, 21 juli. Gert Bonsach anbefaler to af sine disciple til (J. B.) Slinger. [1684, juli.]

—, 16 aug. Jens Rasmussen Snitker klager til (J. B.) over Nykiøbing skoles usle tilstand. Nykiøbing. [1684, aug.]

—, 22 sept. Friderich Acheleje skriver til (J. B.), at han har forladt Kiøbenhavn af trang; men da lykken ikke er ham god, beder han provsten anbefale ham til forfremmelse (i stipendium). Aalborg. [1684, sept.]

—, 23 sept. Søfren Ørsted anbefaler sin broder til (J. B.), idet han sender ham en gave af 1 rdl., og lover ikke at glemme ham, hvis broderen kommer på regensen til vinteren. Friderichsborg. [1684, sept.]

—, $\frac{26 \text{ sept.}}{6 \text{ okt.}}$ Valentin Lilienkrantz' brev til (J. B.) om et relief i marmor på dogepaladset i Venezia i omgangen under den storesal, hvor consilium grande holdes, på den yderste ende af muren ligeoverfor klosteret s. Giorgio maggiore, samt om andre lærde sager. I efterskriften omtales, at Jens Bircherod er i Rom, hvor Hans [Bircherod] ligger syg. Venetien. [1684, nov.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 229.

—, 6 dec. Peder Pedersens [Lund] brev til [J. B.], hvori han anmoder denne om at påminde en vis Bloch angående noglepenge. Nidros. Lat. [1684, dec.]

1685, 2 jan. Christen Lauridsen Wellejus' brev til (J. B.), hvori han beder om oplysning angående den nye bibeloversættelse, da han ønsker at påtage sig et stykke af den; han vil gerne brevveksle med B. og beder ham sende sine breve til hans moder enkebispinden i Ribe. Lintrup. [1685, jan.]

—, 22 apr. Jens Rasmussen Snitgers brev til (J. B.), hvori han spørger, om der er noget håb om at komme på klosteret da han er ked af sin hørergerning, siden mag. Simon gik af som rektor, og Peder Høyelse kom i steden, der med bistand

af Luxdorph, biskop Kingo og provst Brandt „affecterer monarchiam scholasticam“; på grund af de usle lønningsforhold ved skolen kan han endnu ikke betale de 2 rdl., han skylder fra sin attestats. Nykiøbing. [1685, apr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 233.

—, 4 maj. Jørgen Seerups brev til (J. B.) i anledning af de ham til oversættelse betroede kapitler af Deuteronomion. Riibe. [1685, maj.]

—, 12 maj. Hans Hvalsøs brev til (J. B.), hvori han spørger med folks bestræbelser for at få ham gift og anbefaler en ung mand [Bertel Lavridsen] til hans omsorg. Sandager. [1685, maj.]

—, 28 maj. Knud Thomæsen Juuls anbefalingsskrivelse for Johan Hansen og Frantz Stød til (J. B.) Trunhiem. [1685, juli.]

—, 29 maj. Søren Cappell anbefaler sig og sin broder Jacob Cappell samt sin morbroders søn Niels Clausen til (J. B.) Nyborg. [1685, maj.]

—, 11 juni. Mag. Mads Weiles anbefalingsskrivelse til (J. B.) for student Lavridz Jensen Risom. Tranbjerg præstegård på Samsøe. [1685, juni.]

—, 11 juni. Frantz Rosenbergs brev til (J. B.), hvori han omtaler sin besværlige gerning ved skolen og i kirken på grund af sin faders sygdom, og hvormed han sender B. nogle penge, for hvilke han har sagt godt for ham hos Vinding. Riibe. [1685, juni.]

—, 27 juni. Jørgen Seerups skrivelse til (J. B.) i anledning af bibeloversættelsen, hvori han anbefaler Søren Vong til ham. Riibe. [1685, juli.]

—, 9 juli. Mads Rostochs anbefalingsskrivelse til (J. B.) for Billeschoufverne [Jørgen og Lavrids], som vilde underkaste sig første examen theologicum. Othense. [1685, juli.]

—, 20 aug. Peder Pedersen Kraglund anbefaler Peder Christensen Giørding til (J. B.) og takker for hans bevågenhed overfor hans søstersøn Peder Bhie. Engbjerg præstegård. [1685, aug.]

—, 6 sept. Peder Sørensen Winther sætter sin lykke i (J. B.s) hånd og venter et brev fra ham til tegn paa hans velvilje. Jandrup præstegård. [1685, sept.]

—, 7 sept. Christen Nyborg, der af armod har måttet forlade universitetet, anmoder (J. B.) om at skaffe sig en plads i kommunitetet igen, da en sådan er ledig, ved at Anders Juul er kaldet til Steenmagle. Friderichsborg. [1685, sept.]

—, 19 sept. Claus Barfods anbefalingsskrivelse til (J. B.) for hans søn Christen. Fraugde præstegård. [1685, sept.]

—, 22 okt. Mads Rostochs anbefalingsskrivelse for Jørgen Jensen, hvem (J. B.) havde absentem i kommunitetet introduceret, idet han havde forladt universitetet af armod. Othense. [1685, okt.]

—, 24 okt. Peder Karstensøn beder sin svoger (J. B.) om at anbefale den fattige student Povel Rasmussøn til sin farbroder Jens Bircherod, for at han kunde komme op til første examen og igen indtage sin huslærerplads hos borgmester Jens Eriksen [Westengaard i Odense.] Otthense. [1685, okt.]

—, 28 okt. Peder Pedersen Lunds brev til (J. B.) om lærde materier. Nidrosiæ. Lat. [1685, nov.]

—, 10 nov. Niels Haaels Andersøns anbefalingsskrivelse til (J. B.) for en Hans Christensen, der havde deponeret til Kiel og ikke var bleven immatrikuleret i Kiøbenhafn, for at få ham indskrevet. Otthense. [1685, nov.]

—, 7 dec. Valentin Lilienkrantz ønsker sin svoger [J. B.] til lykke i anledning af, at han er bleven ordinær professor [i hebraisk]. Paris. [1686, jan.]

1686, 29 jan. Christen Blichfelds brev til (J. B.), hvori han melder, at den hårde vinter har forhindret ham i at komme over til Kiøbenhafn og indtage sin plads ved bordene i kommunitetet. Aarhus. [1686, febr.]

—, 10 febr. Jørgen Seerup takker (J. B.) for, at han har sendt ham sin dissertation og tilbyder fremdeles det theologiske fakultet sin tjeneste ved bibeloversættelsen, meddeler, at han er bleven udnævnt til rektor i Fridericia, og nu skal tage magistergraden, hvorfor han beder provsten anbefale ham til Borrichius, for at han kunde blive fri for gradens udgifter. Riibe. [1686, febr.]

—, 16 febr. Jacob Ernst Badens undskyldningsskrivelse til

(J. B.) for hans søn Jacob Baden, som var bleven forhindret i at komme i rette tid tilbage til regensen. Holbech. [1686, febr.]

—, 16 febr. Friderich Brandts brev til hans svoger [J. B.] angående forøgelsen af dennes traktat „Septentrionalis oriens“, hvori han anbefaler Thomas Jensen Berg til ham. Nykiøbing. [1686, febr.]

—, 20 febr. Johannes Olavius sender et digt til (J. B.s) ære og anbefaler Buchwald til ham. Randrusii. Lat. [1686, febr.]

—, 8 apr. Hans Jacobsen Hvalsøe anbefaler Bærthel Lauridsen, som vilde indstille sig til første attestats, til (J. B.) og og takker ham for hans dissertation. Sandager præstegård. [1686, apr.]

—, 10 apr. Biskop Erich Grave skriver til (J. B.) i anledning af en pakke kirkeritualer, som han efter etatsråd Schølers ordre har besørget til Wiborg, og forespørger, på hvad måde de for Aarhus stift bestemte skal omdeles; han takker for hans dissertation. Aarhus. [1686, apr.]

—, 15 apr. Israel Pontoppidans anbefalingsskrivelse for Dideric-Christian Diderikssøn Braës til hans svoger (J. B.) Kallundborg. [1686, apr.]

—, 18 apr. Niels Thomessen Liungby anbefaler Abraham Schrøder til (J. B.) Hörbye. [1686, apr.]

—, 20 maj. Christen Lauridsen Wellejus anbefaler sin hustrus søstersøn, Peder Ibsen Kragelund, til (J. B.) Linterup. [1686, juni.]

—, 20 maj. Peder Pedersen Lund anbefaler sin slægtning Lavrids til (J. B.) Nidros. Lat. [1686, juni.]

—, 22 juni. Friderich Brandts anbefalingsskrivelse for hans søn til hans svoger (J. B.), hvori han skriver, at han har anbefalet sin søn, „at hand til ære, icke skal spare, ved Depositzen og ellers etiam, ut honorabilis ipsi locus inter deponentes assignetur, særdelis i hans Testimonio at legge 10 Rdlr. til hr. Doct. Borrich:“ Nykiøbing. [1686, juni.]

—, 31 juli. Søfren Ørsted anbefaler sin halvbroder Jørgen til (J. B.) og beder denne formane ham, da han fører et forargeligt levned. Hillerød. [1686, aug.]

—, 30 aug. Assessor Christopher Baltzlau skriver til sin hustru [Karen Riisbrigh] søstersøn (J. B.) og takker ham for hans smukke epicedium i anledning af hendes død. Othense. 1686, aug.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 238 ff.

—, 1 sept. Elias Naur takker (J. B.) for hans bevågenhed for Erich Mule og anbefaler den fattige Arent Steenstrup til ham. Odense. [1686, sept.]

—, 4 sept. Jens Bircherod skriver til mag. Hector Gotfred Masius i anledning af den evangeliske jubilæumstale, som det var dennes tur at holde, og beder ham, hvis han kommer gennem Fyen, at se ind til hans fader. Hafniæ. Lat. [1686, sept.]

—, 17 sept. Hector Gottfried Masius skriver til (J. B.), at han påtager sig at holde jubilæumstalen og gerne vil besøge hans fader. Gottorpii. Lat. [1686, sept.]

—, 25 sept. Johannes Olavius skriver til (J. B.) i anledning af hans farbroders, professor Jens Bircherods, død, over hvem han vil forfatte et sørgedigt, samtidig anbefaler han atter Buchwald til ham. Randrusii. Lat. [1686, sept.]

—, 14 okt. Matthias P. Rostoch condolerer (J. B.) og anbefaler Laurids Billeskouf til hans omsorg samt takker ham (i en efterskrift) for hans bevågenhed for Jørgen Jensen og beder ham vise den fremdeles. Othense. [1686, okt.]

—, 17 okt. Frands Friderichsen Stød takker (J. B.) for hans tidligere godhed mod ham og beder ham anbefale sig hos konrektor [Elias Eskildsen Naur] samt skaffe ham nogle „smucke“ mænds børn til undervisning. Othense. [1686, okt.]

—, 28 okt. Willem Matthisøn Wagard skriver til (J. B.) om sine studier i Paris, hvor han agter at blive vinteren over og derefter at besøge Italien, England og Holland. Paris. [1686, nov.]

—, 14 nov. Jacob Gottfried Becher underretter sin svoger (J. B.) om sin hustru¹⁾ død, beder ham tage sig af Hans Bangs søn i Sersløf, spørger, hvorledes dr. Lujas søn [Laurids] skikker

¹⁾ Christine Stephensdatter Ram.

sig, klager over skatter og indkvarteringer og forespørger, hvad dom Moridz Podebusk har fået, da han skulde have 100 rdl. af ham. Ottense. [1686, nov.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 239.

—, 15 nov. (J. B.) skriver til Johannes Olavius i anledning af hans digte over den afdøde professor Jens Bircherod. Hafniæ. Lat. [1686, nov.]

—, 29 nov. Jens Mundelstrup beder (J. B.) anbefale ham en af studenterne fra klosteret til at præceptorere i Saxild; hans løn kan blive 40—60 slettedaler. Aarhus. [1686, dec.]

—, 19 dec. Biskop Erich Grave beder (J. B.) korrespondere med sig istedetfor afdøde Jens Jensen Bircherod og anmoder ham om at erindre etatsråd Schøler om at skrive til landkommisær Thomes Friis for at få de resterende ritualpenge inddrevne. Aarh. [1686, dec.]

1687, 28 jan. Henrich Følscher takker (J. B.) for den „høflighed“, han viser hans søn [Jochum], og beder ham fremdeles at være denne bevågen. Othense. Tysk. [1687, jan.]

—, 22 febr. Peder Syv takker (J. B.) for udvist gæstfrihed og beder ham besøge sig sammen med mag. Glud; han sender „Hans Lyscander“ tilbage og takker for lån. Hellested. [1687, febr.] Brudstykke i Høsts Chronos s. 88 f.

—, 15 marts. Elias Naurs brev til hans svoger (J. B.), hvori han rosede omtaler hans faders tractat over Jonas, takker for B.s omsorg for „voris Benjamin“ Erich Mule, og for at han vil gennemlæse hans „Passionsskrift.“ Odense. [1687, marts.]

—, 5 apr. Niels Friis skriver til (J. B.) i anledning af „dend artige Tragødie, som velviise Borgemester og Raad her paa Steden haver ladet sig behage imod mig og min Friderich Christian Faust at tractere“, og beder ham at anbefale ham i konsistorium. Kolding. [1687, apr.]

—, 7 apr. Niels Nielsson Aarø anbefaler Jens Knudsen Aagaard, søn af Knud Jensøn, provst over Galten herred og præst til Woldom og Ruud, til (J. B.). Fausinge præstegård. [1687, apr.]

—, 24 apr. Elias Eskildsen Naur takker (J. B.) for, at hans

„Passionsskrift“ er blevet så hurtigt og så lemfældigt censureret af Wandal, og for hans gode rettelser. Odense [1687, apr.]

—, 25 apr. Friederich Brandt takker (J. B.) for hans velvilje overfor hans søn Bonaventura og meddeler, hvorledes han havde tænkt sig, hans uddannelse skulde forløbe, og beder ham anbefale ham til professorerne og særlig til Casper Bartholin. Nykiøbing. [1687, apr.]

—, 3 maj. Elias Eskildsøn Naur takker (J. B.) for hans carmen til ære for sit skrift og for hans godhed mod Erich Mule. Odense. [1687, maj.]

—, 7 maj. Frantz Rosenberg anbefaler sin broder Peder Rosenberg til (J. B.). Ripis, nonis maji. [1687, maj.]

—, 9 maj. Søfren Ørsted beder på amtsforvalter Christen Nielsøns vegne (J. B.) at skaffe en student, der er dygtig i latin og tysk, til at undervise amtsforvalterens børn. Friderichsborg. [1687, maj.]

—, 25 maj. Anders H. Bernhoft takker (J. B.) for hans velvillighed mod ham og hans brødre Hans og Roald og anbefaler sin fætter Anders Borch, dennes broder Alexander samt en anden af sine frænder, Anders Jensen Bernhoft, til ham. Opdals præstegård nordenfields i Norge. [1687, juni.]

—, 10 juni. Elizabeth Pedersdaatter, sal. Niels Nielsøn Heboes, anbefaler sin søn til (J. B.) Hafniae. [1687, juni.]

—, 13 juni. Berthel Jensen Groth anbefaler sin broder Johan Groth til (J. B.). Odense. [1687, juni.]

—, 25 juni. Simon Hof takker (J. B.) for hans dissertation og oration og for hans velvillighed overfor hans søn samt anbefaler nogle fattige personer fra Throndhjem skole til ham. Trundhiem. [1687, juli.]

—, 24 juli. Christian Mechlenborg anmoder (J. B.) om at levere hans broder sit testimonium publicum, da han formedelst sine forældres svaghed ikke selv kan komme til byen. [1687, juli.]

—, 10 aug. Biskop Erich Grave anbefaler sin søstersøn Mogens Jacob Hirdtznach til (J. B.). Aarhus. [1687, aug.]

—, 17 aug. Peder Pedersøn Bhie takker (J. B.) for hans velvilje imod ham, beder om sit testimonium publicum, da baron

Christian Juel har gjort ham til hans faders medhjælper og efterfølger efter dennes død, og undskylder sin broders langvarige fraværelse fra universitetet, da han er bleven huslærer hos borgmesteren i Tidsted. Bøvling præstegård. [1687, sept.]

—, 21 aug. Holger Nielsøn Arctander takker (J. B.) for hans godhed og anbefaler sin broder Povel Nielsøn Arctander til ham. Friderichstad. [1687, aug.]

—, 20 sept. Jens Rasmussøn Snitger beklager sig til (J. B.) over, at han ikke får sin løn, og at rektor er enerådige, hvorfor han ønsker at komme bort, og spørger, om han ikke kan komme på kommunitetet eller få en plads „i høfnesters border“. Nykiøbing. [1687, sept.]

—, 20 sept. Erik Pedersen Bircherod meddeler (J. B.), at Johan Braem i Roschild skal have kongens brev på Aarhus episcopat, og beder ham skaffe byfogden Hans Jakobsøn i Ebeltoft en huslærer, som skal få 24 rdl. i løn foruden kost og kammer; B. skulde få en favn ved for sin ulejlighed. Ebeltoft. [1687, sept.] Brudstykke i Høsts Chronos s. 89.

—, 28 okt. Martin Herlov, præst og provst i Aarhus, anbefaler Lavridz Nielsøn Munk til (J. B.) Arh. [1687, okt.]

—, 20 nov. Elisabeth Pedersdaatter, salig Niels Nielsen Heeboes, skriver til (J. B.), at hun endnu ikke har fundet en køber til sin gård, at hun har forfattet Salomons højsang i „åndelige Sange og andægtige Bønner, kaldis „Aandelig Brude-Harmonia“, og takker ham for hans velvilje mod hende og hendes søn. Stor Heeboe. [1687, nov.]

—, 30 nov. Jens Rasmussøn Snitger beklager sig for (J. B.) over, at „den lumpen Conrectors titul“ skal gøre ham den afbræk, at han ikke kan komme til klosteret igen, synes stadig ikke om mag. Peder [Høyelse], håber på bedre tider, når Marcus Giø kommer hjem, og beder B. anbefale sig til biskoppen. Nykiøbing. [1687, dec.]

—, 6 dec. Elias Naur underretter (J. B.) om, at hans hustrus søster, Anna, herr Hans Bangs i Særslow, er kommen hjem med sin forlorne søn, og beder ham sørge for, at „ejusdem amentia scelerisque socius“, Jespersøns søn, kommer hjem; han er

i tvivl, om passionbillederne nettest kan stikkes i Kiøbenhavn eller Hamburg. Odense. [1687, dec.]

1692, 17 marts. Ove Balch Nielsen beder (J. B.) anbefale ham til eksaminatorerne ved den forestående theologiske eksamen. Hauniæ. Lat. [1692, marts.]

—, 5 apr. Knud Landdorph lykønsker sin svoger (J. B.) til, at han er bleven professor theologiæ i det ny indrettede exercitziacademie, anbefaler 2 brødre, Hans og Bertel Mydenger, til ham og forespørger ham angående misfornøjelsen med Odense gymnasium. Odense. [1692, apr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 249.

—, 11 apr. Peder Tuxens brev til (J. B.), hvori han fremfører de grunde, hvorfor han ikke kan gå ind på Brunsmanns mening, fremsat i hans 2 dissertationer til oplysning af et sted hos Salomon, og anbefaler sin søstersøn Henrik Christiern til ham. Wardæ. Lat. [1692, maj.]

—, 15 apr. D[iderik] Grubbe anbefaler Niels Brysting til (J. B.). Ex prædiolo pastorali Quislem. Lat. [1692, apr.]

—, [16—27 apr.] Knud Landdorps brev til (J. B.) i anledning af, at man tænkte på Odense gymnasiums reduction eller dets og lektoraternes afskaffelse. [1692, apr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 249 f.

—, 27 apr. (J. B.s) brev til professor Henning Witte i Riga om litterære sager. Hafniæ. Lat. [1692, apr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 254.

—, 4 maj. (J. B.) lykønsker Poul Biørnson i anledning af hans berømte søsterdattersøn, Biørn Thorleifson, der [1691] var bleven udnævnt til vicebiskop på Island, og beklager, at han ikke har kunnet hjælpe Wigfus Gudbrandson. Hafniæ. Lat. [1692, maj.]

—, 30 maj. Otthe Weis anbefaler Matthiis Bering til (J. B.). Høisløf præstegård. [1692, juni.]

—, 2 juni. Mads Henrik Schacht anbefaler overbringeren af dette brev til (J. B.). Cartem. IV nonarum iunii. Lat. [1692, juni.]

—, 27 juni. Anna Cathrina Friis, salig Tønne Juels efter-

ladte, sender (J. B.) Anders Ølbyes kaldsbrev. Taarupgaard. [1692, juli.]

—, 28 juni. Laurs Gonsager takker sin svoger (J. B.) for hans velvilje mod hans søn Hans Svane og anbefaler fremdeles denne til ham. Jelling præstegård. [1692, juli.]

—, 4 juli. Jørgen Seerup takker (J. B.) for hans velvilje mod hans skole, og beder ham at hjælpe til, at én af dimittenderne fra denne, Christian Lytze, kan blive student, og anbefaler sin hustrus broder Henrich Bie til ham. Frederic. [1692, juli.]

—, 11 juli. Peder Tøxen sender (J. B.) en dissertation til gennemsyn og rettelse. Warde. Lat. [1682, juli.]

—, 18 juli. Henning Witte takker (J. B.) for de ham tilsendte programmer og disputatser og ønsker at se lektionskatalogerne fra Odense og andre lyceer. Rigæ. Lat. [1692, aug.]

—, 19 juli. Arngrim Videlin anmoder (J. B.) om at erindre biskoppen om hans løfte om forflyttelse, når Nykiøbing skole ved mag. Høyelses befordring til Odense, hvorom rygtet gik, blev ledig. Mariboe. Dansk-lat. [1692, juli.]

—, 26 juli. Jens Mundelstrup underretter (J. B.) om, at bispnen har kaldet ham til rektor, beklager sig over skolens nye studenter, anbefaler den gamle Vegersevs søn til ham for faderens skyld og beder ham ved sin tjener forhøre, om én af skolens hørere, Michel Pedersøn, har fået Aarslev og Silst kald, hvortil bispnen har anbefalet ham, og indløse kongebrevet for ham. Aars. [1692, juli.]

—, 7 aug. Mads Vellejus skriver til (J. B.) som svar på hans skrivelse af 2 aug., at han er villig til at tage omtalte person i huset; betaling vil han ikke forlange, om han end af andre har fået 2 slettedaler ugentlig for al service. Tranbjerg. [1692, aug.]

—, 13 aug. Jørgen Sorterup beder (J. B.) at give ham et godt råd, da han tænker på at gifte sig. Lyderslev. [1692, aug.] Brudstykke hos Molbech, Bircherøds Dagbøger s. 252.

—, 31 aug. Dr. Poul Biørnson, provst på Island, takker (J. B.) for hans brev, som meldte ham hans søsterdattersøn mag. Biørns heldige forhold, der var bleven biskop på Island,

og sender ham hovedet af en lille fisk, som han ikke kendte. Selaardal, pridie calendae sept. Lat. [1692, okt.]

—, 19 okt. [Niels] Friis takker (J. B.) for de gode testimonia, han sendte ham. Aarh. [1692, okt.]

1693, 1 jan. Hektor Gottfried Masius anmoder (J. B.) om at optage blandt de theologiske kandidater en student, som nylig er bleven rejiceret ved eksamen, men siden prøvet privat af ham. Hafniæ, calendis jan. [1693, jan.]

—, 18 marts. Peder Jacobsøn Holm skriver til (J. B.), at han ikke kan give ham den begærede oplysning, da alle bøger, som indeholdt sådant, brændte, da Opslo blev lagt i aske. Rhodius lever ved Wittenberg og har skrevet en traktat in 4to de *Μετεμψυχώσει* Pythagorica; der er en anden, som kaldes Ambrosius Rhodius, der også har skrevet de re medica, men det er ikke den A. R., der var her. Series præpositorum in regia-communitate kendte B. bedre end han. Christianiæ. [1693, marts.]

—, 23 marts. Ottho Sperling skriver til (J. B.), at han med begærlighed har læst hans broders historie om Trajan og forespørger ham angående et mindesmærke, som de talte om, da de sidst var sammen. Hafniæ. Lat. [1693, marts.]

—, 2 apr. Hans Olufsen sender (J. B.) en forøgelse af „Specimen Didacticum Ebr. Augusti Pfeifferi“ til gennemsyn og forespørger ham, om han for en billig penge kunde få det trykt; i alt vil han følge B.s råd. Horsens. [1693, apr.]

—, 5 apr. Peder Høyelse anbefaler Peder Wulf, der vil underkaste sig theologisk eksamen, til professor (J. B.). Nykiøbing. [1693, apr.]

—, 1 maj. Hans Rasch anbefaler Peder Jensen Bøgwad, der af rektor var taget til collega i skolen, til (J. B.), og beder om, at han må indstille sig til sin attestats. Nykiøbing i Falster. [1693, maj.]

—, 12 maj. Gert Mommess svoger takker professor (J. B.) for hans omsorg for Jens Hersleb og Gert Mommess børn og for hans godhed imod denne, hvis ligbegængelse, han havde

besørget, og beder ham fremdeles være Christopher Momme bevågen. Trundhiemb. [1693, maj.]

—, 18 maj. Cathrina, sal. Jørgen Foghs, takker (J. B.) og hans hustru for deres venlighed mod hendes søn. Aarhus. [1693, maj.]

—, 19 maj. J. Rosenkrantz anbefaler overbringeren af dette brev, en provstesøn fra Løland, der skal tage sin attestats, til (J. B.) Kiøbenhavn. [1693, maj.]

—, 30 maj. Lavrids Pedersen Werløs takker sin svoger (J. B.) for hans bevågenhed mod hans søn, Peder Verlös, og beder ham formane denne til at være flittig. Taadderup præstegård i Falster. [1693, juni.]

—, 13 juni. Johannes Olavius anbefaler Hans Ditlev Arrebo, der ønsker at blive student, til (J. B.). Randrusii. Lat. [1693, juni.]

—, 16 juni. Christen Lauridtzen Wellejus lykønsker (J. B.) til, at han er bleven virkelig professor i theologi, og det på begge akademier, og anmoder ham på sin svogers, rektor i Ribe, Jørgen Serups, vegne om, at dennes hustrus broder, Jens Melissæus, må blive akademisk borger, skønt han er dårlig forberedt; biskop Lodberg [i Ribe] døde d. 12 juni, hans efterfølger blev mag. Anker i Kolding. Linterup. [1693, juni.]

—, 21 juli. Peter Fogh beder professor (J. B.) undskyldte, at hans moder ikke for længst har besvaret professorens missive, men hun er optaget på Steensballegaard, hvor friherreinden ligger i barselseng; han takker nu professoren for hans gunstige vidnesbyrd om ham til moderen for den opførsel, han havde vist i hans hus. Aarhus. [1693, juli.]

—, 22 juli. Johannes Olavius anbefaler en student, Christen Anders Brun, der, „dum a fratre injuriam publicam avertere allaborat, verbis forte et minis in Magistratum urbis patriæ egit ferocius aliquantum, quam modestiam Studiosi decebat“, og derfor var relegeret på 4 år, til (J. B.). Randrusii. Lat. [1693, juli.]

—, 15 aug. Melcbior Augustini takker (J. B.) for hans høflighed mod ham og hans søn og håber, at han et halvt års tid vil huse og føde sønnen, og at denne opfører sig således,

at han ved sin velynders bistand kan nå fixum locum på kom-
munitetet eller noget andet. Meldals præstegård. [1693, sept.]

—, 25. aug. Konrektor Jørgen Rhodius' brev til (J. B.) i
anledning af, at det gik disciplene fra Aarhuus skole dårligt ved
universitetsprøven. Aarhuus. [1693, aug.]

—, 6 sept. Arngrim Widalin beder (J. B.) under decani
hand at skaffe ham at vide, hvorledes hans discipel Niels Mal-
tesen „stod sig“, da visse folk udspreder, at han var bleven
conditionaliter admitterit. Mariboe. Dansk-lat. [1693, sept.]

—, 5 okt. Biskop Henrich Gerner takker sin svoger (J. B.)
for recommendationen til Fyen, men da vejene var så dårlige,
at han ikke kunde na landemodet, nar han tog over Fyen,
sendte han afbud fra Roskilde og sejlede til Aars, hvor de nær
havde strandet på hovedet af bryggen. Viborg. [1693, okt.]

—, 25 okt. Claus Barfod anmoder (J. B.) om at anbefale
hans to sønner, Niels og Hans Barfod, på det bedste, at de
måtte nyde kost på klosteret og om muligt ligge i regensen.
Fraugde præstegård. [1693, okt.]

—, 28 okt. Christian V udnævner (J. B.), hidindtil pro-
fessor theologiæ ved universitetet, til biskop og superintendent
i Aalborg stift i dr. Henrich Bornemanns sted, som til biskop i
i Siellands stift er forfremmet. Kiøbenhafn slot. [1693, okt.]

—, 5 nov. Knud Landorph lykønsker (J. B.) til hans nye
værdighed og meddeler ham, at han tirsdagen før alle helgens
dag holdt en oratio iubilæa de idolatria veterum Danorum, in-
primis de tribus præcipuis seu majoris pretii Diis, quos Dani
adhuc gentiles colebant, sc. Thorone, Othone et Frigga. Odense.
[1693, nov.]

—, 15 nov. Biskop Ancher Anchersen lykønsker (J. B.)
og beder ham forhøre hos Borneman, på hvilken søndag deres
ordination kan finde sted og underrette ham derom. Colding.
[1693, nov.]

—, 22 nov. Niels Jespersen lykønsker biskop (J. B.) Aal-
borg. [1693, nov.]

—, nov. Peder Fogh lykønsker biskop (J. B.) Lat.
[1693, nov.]

—, 8 dec. Provst Peder Reenberg lykønsker biskop (J. B.) og beder ham skrive, om han rejser over Kallundborg eller Fyen, for at hans heste og vogn kan møde i Aarhus eller ved Snoghøj, samt indbyder ham til at bo i sit hus. Aalborg. [1693, dec.]

—, 13 dec. Niels Jespersen udtrykker for (J. B.) sin glæde over, at han ser, at denne står i nært svogerskab til hans fætter, etatsråd Benzon, og håber, at han må komme til at stå i samme venskabsforhold til B. som til sin svoger Henrik Borneman. Aalborg. [1693, dec.]

—, 21 dec. Peder Winsløv lykønsker biskop (J. B.) og beder ham anbefale ham til biskop Borneman, så at han hos ham måtte nyde samme grace som hos forrige biskop, og hans mange fattige sønner måtte ihukommnes. Præstøe. [1693, dec.]

1694, 3 jan. Biskop Ancher Anchersøn beder (J. B.) om undskyldning, fordi han ikke tog speciel afsked med ham, inden han forlod byen, og opfordrer ham til på overrejsen til sit stift at besøge hans hus i Colding. Colding. [1694, jan.]

—, 19 jan. Peder Fogh takker sin velynder (J. B.) for hans skrivelse og udtrykker sin glæde over i ham at have en patron; han havde ønsket at dedicere ham et carmen på hans ordinationsdag, men havde fået den for sent at vide. Aarhus. [1694, jan.]

—, 26 jan. G. Lindenow beder (J. B.) at gøre anstalt hos stiftets gejstlighed for, at en af hans bønder, Niels Michelsen af Skiblund, der ved kongeligt brev havde fået tilladelse til at søge godtfolk om hjælp og lade sætte „beckenet“ for kirkedørene i Jydland i en vis tid, kunde få nogle penge indsamlede. Friis-holt. [1694, febr.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 285.

—, 31 jan. Bertel Jensen Groth lykønsker biskop (J. B.) og udtaler sit håb om at kunne få ham at se i Othense på gennemrejsen. Acherup præstegård. [1694, febr.]

—, 9 febr. Otthe Jørgenssen Stenløs lykønsker biskop (J. B.) og anmoder ham om at tænke på ham med befordring, da han nu på det 10 år udstod meget arbejde og fortræd i Kierteminde skole. Kierteminde. [1694, febr.]

—, 10 febr. Jens Jegind meddeler (J. B.), at han er kaldet til Tæbring, Outrup og Rachebye sogne på Morsøe istedenfor Peder Holst, der er forflyttet til Wraae og dets annekser i Wensyssel, og forespørger, når han kan blive ordineret. Hafniæ. [1694, febr.]

—, 4 marts. Thomas Broder Bircherod skriver til sin broder (J. B.), at Henrich Gyldenstiern til Boltinggaard var hos ham og fortalte, at han for tro tjeneste ved hove havde fået et provsti i Mors, men biskop Borneman havde forment ham denne indtægt på slutningen af sin embedstid, hvorfor han anmodede B. ikke at sætte sig imod, at han nød denne ringe indtægt. Lokale efterretninger. Otth. [1694, marts.]

—, 8 marts. Biskop Henrich Gerner skriver til sin svoger (J. B.), at han har takket Jens Reenberg og hospitalsmester Niels Høg for befordringen, og at det glæder ham, at folk viser hans svoger høflighed; med hensyn til det brev fra rentekammeret om en special forklaring over egne og gejstliges indtægter, som B. har fået, mener han ikke, der er frygt for nogen reduktion, men nok for en skat; han skulde for længe siden have indsendt stiftsbogen (indeholdende alle præsters, gejstliges og degnes intrader og gravamina), hvoraf skatkammeret skulde have et og stiftskisten et eksemplar. Wiborg. [1694, marts.]

—, 10 marts. Peder Schaddes gratulationsbrev til svogeren biskop (J. B.) efter hans lykkelige ankomst til Aalborg, hvori findes flere nyheder. Roschild. [1694, marts.]

—, 17 marts. Biskop Bornemann ønsker (J. B.) til lykke med at være vel ankommen til Aalborg og skriver fornemlig om nogle af ham efterladte løsørengsstande, som B. enten har købt eller måske vil købe. Hafniæ. [1694, marts.]

—, 19 marts. Biskop Ancher Anchersen lykønsker (J. B.) i anledning af hans ankomst til Aalborg og skriver, at han føler sig foruroliget over det brev fra kammeret¹⁾, selv om han og Viborgbispens intet sådant har fået, og råder i tide at meddele det til Bornemann, for om denne muligt kunde forebygge videre ubehageligheder. Colding. [1694, marts.]

¹⁾ Se brev af 8 marts 1694.

—, 24 marts. Holger Jacobæus ønsker sin svoger (J. B.) lykkelig ankomst til Aalborg og fortæller, at kongen låner alle universitetets og fattige studenters penge, som skal betales til 11 juni. Hartmann er omkommen i Norge, ved at en hest løb løbsk, og Hofman, Lutte Mellis mand, blev samtidig bleseret. Hafniæ. [1694, marts.]

—, 30 marts. Peder Foghs brev til (J. B.), hvori han ønsker, at denne må leve lykkeligt på sit nye opholdssted. Aarh. Lat. [1694, apr.]

—, 7 apr. Jørgen Rhodius beklager, at der intet bliver af (J. B.s) rejse til Kiøbenhavn før påske, hvorom han havde hørt, og sender ham *post festum* [sc. ordinationis] det skreven, som trykt skulde have været fremskicket, men ikke blev det, da mag. Mariager, som skulde besørgede det, ikke hentede brevet fra posten, idet han ikke var vant til at få breve. Aarhus. [1694, apr.]

—, 7 apr. Habacuch Coch beder (J. B.) om en anbefalings-skrivelse til Masius, da han skal op til theologisk eksamen. Hafniæ. Lat. [1694, apr.]

—, 11 apr. (J. B.s) svar til gehejmeråd v. Plessen på den kongelige missive om et lån, hvori han lover at skaffe de 500 rdl. til 11 juni mod en anvisning på Aalborg amtstues eller toldkistes indtægter og på førstkommende landemode at opfordre de mest formuende gejstlige til at låne kongen penge. Aalborg. [1694, apr.]

—, 26 apr. Mads Veyle skriver til (J. B.), at han har hørt, at denne har udsat sin Kiøbenhavnsrejse til sommeren, og håber så at modtage hans besøg;¹⁾ Thomas Bircherod havde været hos ham og hentet broderen, Christian Bircherod, hjem, som havde skicket sig vel; han skulde hilse fra Peter Fogh og beder hilse sin svoger mag. Henric Stampe. Efterskr. Det var godt, han ikke fik præsidentens søn fra Christiansand, som bispen Jersinus, der havde anbefalet ham, selv blev nødt til at lade arrestere. Tranbjerg. [1694, maj.]

—, 3 maj. Jens Jacobæus skriver til sin svoger (J. B.) om hans ejendeles oversendelse til Aalborg, fortæller, at elefantridderne

¹⁾ Jfr. brevene fra Fogh og Jørgen Rhodius.

på dronningens fødselsdag mødte i deres ny dragt, at oberstløjtnant von Osten er kommen i unåde, fordi han ved en begravelse tog rang over bispen og hofprædikanten, og (i en efterskrift) om en bog mod status Daniæ, udgået i England, og om refutationer af den. Kiøbenhavn. [1694, maj.]

—, 16 maj. Huslærer Jørgen Nordsø anbefaler sig til (J. B.s) hjælp. E museolo Kongleviensi. Lat. [1694, apr.]

—, 3 juni. (J. B.s) anbefaling for herr Mogens Gundesøn. Aalborg. [1694, juni.] Molbech, Bircherods Dagbøger s. 291.

—, 19 juni. (J. B.) anbefaler til kongen Jacob Nielsøn Erslef, der søger Alsted og Biergby på Mors, hvilket kald sognepræsten Olve Jensøn Juulby er villig til at afstå. Aalborg. [1694, juni.]

[—, 6 juli.] Biskop Bornemanns forretningsbrev til (J. B.), hvori han omtaler sit tilbageblevne løsøre, præstegårdspengene i Aalborg stift, studiiskatten, dem som gør en snak af præstens ord til sig i skriftestolen, Hvidberg præstegårdsbygninger, de af ham til kirkekassen i Aalborg stift deputerede penge, som han ikke vil skænke til Hjøring skole, fordi han „merchte noch paa to aars tiid fast, det vill icke lykkes der, fordi der er et barbarisk groft folck, som hvercken kiender eller æstimerer literas“, og det, der endnu kan tilkomme ham af siftets og superintendentens indkomster. [København.] [1694, juli.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 294.

—, 6 aug. Generallieutenant Hans Friderich Levetzavs skrivelse til (J. B.) angående den kongelige confirmation af hans ny præst, mag. Knud [Schmit.] Oxholm. Tysk. [1694, sept.]

[—, 11 aug.] (J. B.s) brev til Bornemann om, på hvilken tid de skulde regnes at have tiltrådt deres embeder, og hvad der kunde tilkomme denne af stiftets indtægter. [Aalborg.] [1694, sept.]

—, 16 aug. Christopher Henrik Gyng, hvem kongen havde fordrevet fra Skaane, beder (J. B.) om at hjælpe ham med et embede. Alburgi. Lat. [1694, sept.]

—, 17 aug. Hans Wilm von Auerswaldt beder (J. B.) om hans resolution angående 2 kirkestole, hvorfor han vil betale

2 rdl., skønt han som officer mener at kunne få dem anviste for intet. Fladstrand. Tysk. [1694, sept.]

—, 28 aug. Jens Jacobæus' brev til (J. B.) om den nye islandske professor [Arna Magnussen] og andre nyheder. Kiøbenhafn. [1694, sept.] Brudstykke hos Molbech, Bircherods Dagbøger s. 296.

—, 1 sept. Søren Glud beder (J. B.) om oplysninger i anledning af, at han har en disputats de gradibus academicis under ventilation. Hauniæ. [1694, sept.]

—, 15 sept. Biskop Bornemann meddeler (J. B.), at Erslev, takket være hans biskops anbefaling, blev forsørget efter herr Oluf [Jensen Julby] i Scharum, og skriver, at der gælder andre regler for tiden, hvorfra bispernes ansættelse regnes end professorernes, samt anbefaler mag. Ware til ham. Hafniæ. [1694, sept.]

—, 19 sept. Hans Allerup, collega primæ classis, lykønsker (J. B.) og anbefaler sig til ham. Ripis. Lat. [1694, sept.]

—, 19 sept. Niels Friis meddeler (J. B.), at hans farbroder Christen Friis i Bodum på rejsen til Aarhus er kommen galt afsted, da han var på vejen til sin søstersøns, mag. Christen Blichfelds, bryllup i Kiøge, og beder på sin farbroders vegne undskylde, at denne ikke har meldt bispen sin bortrejse. Aarhus. [1694, sept.]

—, 22 okt. H. F. Levetzaw skriver til (J. B.) angående kaldelsen af mag. Schmid, som er bleven forkastet i København, og rådspørger ham, om han nu skal tage en „veteranus“ fra Viborg, der er anbefalet af Henrik Gerner til Bircherod. Restrup. Tysk. [1694, okt.]

—, 31 okt. H. Fr. Levetzaw skriver til (J. B.), at han har sendt sin kaldelse af Christopher Stob til København og beder ham anbefale den til hurtig confirmation, for at Øland snart kan få sig en præst; i en efterskrift anmoder han ham om at gennemse og rette concepterne til legater til kirke, skoler og fattige på Oxholm. Oxholm. Tysk. [1694, okt.]

—, 17 nov. (J. B.) anbefaler til oversekretær Moth kapellanen Melchior Hiardemaal i Sæby til det ved Jørgen Lunds død

dér ledige præstekald, og hvis han får det, Christen Thomassen Hee til kapellaniet. Aalborg. [1694, nov.]

—, 23 nov. H. F. Levetzaw meddeler (J. B.), at hans vocation er confirmeret, og forespørger ham, om mag. Knud Schmidt kan forestå gudstjenesten på Øland, til Christopher Stob er bleven ordineret. Oxholm. Tysk. [1694, nov.]

(Fortsættes.)

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

4.

Kan nogen nærmere Oplysning gives om den i Kristianssand den 14de Oktober 1746 afdøde Marichen Smyths Herkomst? I M. Arnesen og I. H. Breder's Stamtavle over Familien Breder o. s. v. opgives hun at være Datter af en Ebbe Ram. Hvis dette er rigtigt, maa hun formentlig have været af dansk eller norsk Herkomst. Det er dog ikke uantageligt, at hun saavel som hendes Mand, Edvard Smyth, er født i Irland, og at „Ebbe“ er en Fornorskning af „Abel“, der har været benyttet i den irske Familie Ram, som har besiddet det i Nærheden af Gorey i Grevskabet Wexford beliggende Herresæde Ramsford.

Hvad der ogsaa kan synes at tale for Marichen Rams irske Herkomst, er den Omstændighed, at hendes Søn Jan eller John Smyth, der 1755—65 eiede Gaarden Boen i Tveid, antagelig i førstnævnte Aar blev gift med den irske Mabella Tipping, som formentlig maa have været Datter af Thomas Tipping til Beau-lieu ved Floden Boyne.

En Besvarelse paa foranstaaende Spørgsmaal vilde meget interessere

Georg Moe,
Retsskriver, Drammen.

Svar.

IV.

(3. R. II, S. 146, Spørgsmaal 11.)

Christopher Frederik Welhaven, Skolelærer paa Odense Fattiggaarden, 28¹/₂ Aar gl., blev d. 1/9 1816 viet til Jomfru

Magrethe Tange (St. Knuds Kirkebog), som var en Datter af Organist Søren Tange og født d. $13/9$ 1784 (Vor Frue Kirkebog). Børn synes Ægteparret ikke at have haft. Welhaven døde d. $22/9$ 1830 og kaldes da Student¹⁾ og Lærer ved Almueskolen Nr. 1 paa St. Hans Kirkegaard (St. Hans Kirkebog). Dødsfaldet bekendtgjordes af Enken i Hempels Avis for d. $24/9$ 1830. I samme Blad for d. $28/9$ s. A. er indrykket et Digt med Titlen: „Mindeblomst paa Lærer C. F. Welhavens Grav“, undertegnet Petersen. Karen Magrethe Tange døde d. $24/5$ 1838 (St. Knuds Kirkebog). Ved Barnedaab i Familien Tange optræder Welhaven som Fadder.

Holger Hansen,
Arkivassistent, Odense.

V.

(1. R. II S. 304, Spørgsmaal 11.)

Tobias Rosbach, Postmester i Rendsborg, blev $4/11$ 1702 Krigscommissair ved det danske Auxiliarkorps i keiserlig Tjeneste, $18/10$ 1704 Overkrigscommissair. 1710 kom han hjem til Danmark og var i mange Aar arresteret paa Grund af Mangler ved Regnskabsførelsen. 1711 søger han om at blive fri, da hans Svigersøn Henrik Wigant vil være Cautionist for ham (Ref. Sager $4/5$ 1711). 1716 søger han atter derom, da foruden Wigant nu hans „Geswiegere“ Edinger og Weinmann ogsaa ville indestaae for ham. $6/2$ 1728 lever han i Roeskilde og er da 63 Aar gl. (Supplicat. til Kongen 1702—30). En Søn af ham staar som Cadet ved Tropperne i Braband, da Faderen 1710 søger om, at han maa blive Fændrik i Garden (Ref. Sager $11/3$ 1710), og er antagelig den Secondlieut. R. af v. d. Lühes Regt., hvis Død meldes fra Frederikshald $17/4$ 1719 (Ref. Sager $5/5$ 1719).

En Broder til Tobias R. var Johan R., der 1710 søger en Ansættelse fra Haderslev, og som da har tjent som Menig og Underofficier i Pr. Carls Regt., sidst som Regimentsquartærmester ved de danske Tropper i keiserlig Tjeneste i 3 Aar (Ref. Sager $5/4$ 1710). Samme Aar bliver han Capitain reformé i Nordre sjæll. Regt. og har i Kjøbenhavn en Duel med Capitain Breiten-

¹⁾ Fra Bergens Skole 1805 (Univ. matr.)

bach, der bliver saaret, hvorfor R. bliver arresteret; Broderen beder om Naade for ham (Ref. Sager $\frac{4}{7}$ 1710). 1712 omtaler han, at han har Kone og 3 smaa Børn (Ref. Sager $\frac{2}{3}$ 1712). 1714 søger han om, at hans Søn, 14 Aar gl., maa optages i Sorø Skole, hvilket tilstaaes (Gratual Protokol 1714—15). Han døde 1718, (anmeldt $\frac{15}{12}$, Ref. Sager $\frac{28}{12}$ 1718). En Søn af ham er Tobias R., der 1728 indstilles til Fændrik og som da har tjent 7 Aar som Underofficier; „hans Forfædre have bødet Livet i Kongens Tjeneste“ (Ref. Sager $\frac{2}{3}$ 1728).

Herredsfoged Chr. Rosbach havde ligeledes en Søn, der héd Tobias og der 1731 som Menig i Garden til Hest duellerede og dræbte sin Modstander; han havde da staaet 7 Aar som Menig i jyske gev. Regt. og $3\frac{1}{2}$ Aar i Garden (Ref. Sager $\frac{22}{1}$ 1731, $\frac{22}{7}$ 1732). Han blev Conducteur $\frac{9}{4}$ 1734 og døde $\frac{9}{3}$ 1785 som Ingeniør ved Throndhjems Fæstning (Tychsen, Fortifikations-Etaterne og Ingenieurkorpset, S. 23).

Den Jantzen, hvis Søn Cornet Hans Chr. J. blev gift med sit Søkendebarn Ingeborg Schumacher, var Forpagter paa Strarup ved Haderslev (Ref. Sager $\frac{31}{5}$ 1752).

C. E. A. Schøller.

Gaver.

Samfundet har modtaget fra

Hr. Provst *J. Vahl*, hans:

Slægtebog over Afkommet af Christiern Nielsen, 12. Hefte. Kbhvn. 1894.

Hr. Direktør *L. H. F. de Fine Olivarius*, hans:

Stamtavler over Slægterne Olivarius og de Fine med personalhist. Efterretninger om disse Slægter. Kbhvn. 1894.

Hr. Bogholder *P. Jensen*, hans:

Stamtavle over Familien Zimmer. Nykjøbing p. F. 1894.
